

Kwetsbare schoonheid

Terrein Den Treek,
Leusden

De laatste regendruppels zijn gevallen, het zonnetje is doorgebroken als we het hekje van kampeerterrein Den Treek openen. Druppels aan bladeren breken het licht en reflecteren alle tinten groen en geel van verkleurende bomen en struiken. Spinnenwebben lijken uit glanzende parelsnoeren te bestaan.

Tekst: Nienke Onkenhout

Foto's: Henni Bunnik, Vincent Tollenaar en Peter Heeg

Het opgeklarde weer is ook fijn omdat vriendlief de tent nu zonder haast kan opzetten terwijl ik me uitgebreid laat rondleiden door één van de drie terreincommissarissen, Bas Rugeberg. Die heeft zich al geïnstalleerd voor een weekendje kamperen op een prachtige, hooggelegen tentplek achter de kampvuurkuil.

Het NTKC-terrein maakt deel uit van een 2.200 ha groot landgoed dat kort na 1807 ontstond toen buitenplaats Den Treek en landgoed Henschoten door een huwelijk verbonden raakten. Sinds 1949 pacht onze club dit kampeerterrein, dat 5,7 ha omvat en net als het hele landgoed onderdeel is van de EHS, de ecologische hoofdstructuur van Nederland. Samen met de aangrenzende Leusderheide vormt het landgoed een enorm, zeer fraai en zeer afwisselend natuurgebied.

Na een kop thee wandelen Bas en ik naar het hart van Den Treek: het heideveld in het midden van het terrein. Het wordt omzoomd door een licht en luchtig bos dat bestaat uit grove dennen, berken en eiken. In de loop van de jaren is hierin een twintigtal grotere en kleinere kampeerplekken aangelegd. Ook lijsterbes vind je op het terrein en kleine hulstboompjes. 'En kijk, hier midden op het heideveld staan twee markante jeneverbesbomen waar we erg aan gehecht zijn', wijst Bas. 'Maar het bijzonderste zijn wel de klokjesgentianen die 's zomers bloeien langs het gentianepad – hoe kan het anders heten – dat dwars door het heideveld loopt. Een prachtige bloem die ook de vlag van het terrein siert.'

Hei hei houden

Het onderhoud van het heideveld is de lastigste opgave voor de afdeling. Het is moeilijk de vergrassing tegen te gaan. 'Van de zomer is de schaapskudde van het landgoed weer langs geweest. Dat is hartstikke leuk en helpt ook wel – maar niet genoeg. We hebben vorig jaar één stuk heel kort gemaaid en daarna met de hand de graspollen verwij-

Den Treek

Utrechtse Heuvelrug

Het hart van Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug is een stuwwal die zo'n 150.000 jaar geleden ontstond. Er zijn opgestuwde heuvels van meer dan 50 meter hoog. Vier-, vijfduizend jaar geleden vestigden de eerste mensen zich op de hoger gelegen delen. Op de droge heuvelrug ontstonden later heidevelden en stuifzanden; op de lager gelegen delen vonden landbouw en veeteelt plaats. De laatste tweehonderd jaar zijn opnieuw veel bossen aangelegd.

Op Landgoed Den Treek-Henschoten gaat de droge natuur van de hoger gelegen Utrechtse Heuvelrug geleidelijk over in de natte natuur van de lager gelegen Gelderse Vallei. Er zijn natte heidevelden bij het Hazenwater en rondom het Treekermeer. De erven De Beaufort hebben sommige gebieden natter gemaakt, zodat opnieuw vennen zijn ontstaan.

derd. Het resultaat is goed, maar het is veel en zwaar werk. Verderop zijn er twee stroken geplagd. Ook daar zijn we tevreden over het effect, maar het nadeel van die manier is weer dat je heel lang een kaal stuk houdt. Zo blijven we als TC's op zoek naar de beste manier'. O ja, die terreincommissarissen: waarom heeft dit ene terrein er eigenlijk drie? 'Ach, dat is gewoon praktisch. Victor Riemslog Baas woont vlakbij en kan daarom heel geregeld langsgaan voor kleine praktische zaken. Samen met Marjolijn Steffens probeer ik sinds een jaar het grotere onderhoud planmatig te organiseren. Dat werkt goed, zo met z'n drieën.'

Pachtcontract en plannen

'Er komt trouwens een beetje een spannende tijd aan voor de afdeling en de rest van de NTKC', vertelt Bas. 'Het pachtcontract loopt namelijk eind 2017 af. Het landgoed is nog steeds particulier bezit, we pachten ons terrein van de 540 nazaten van de eerste eigenaar. De NTKC past wel in de visie van de eigenaren op hoe zij het landgoed willen beheren. We hopen daarom op een verlenging van de pacht.'

Op deze oktoberdag hebben de meeste kampeersders zich geïnstalleerd op plekken die ook voor caravans zijn bedoeld, langs het pad van de hoofdingang via de jeu-de-boulesbaan naar het toiletgebouw. 'Op dit pad heb je ochtend- en/of middagzon, fijn in dit jaargetijde', meldt Bas. Als we een caravan, drie tipi's en twee tenten zijn gepasseerd komen we bij het toiletgebouw. Het kan nog lang mee, het is een van de nieuwere, maar de afdeling wil wel graag een verlengde overkapping. En de kampvuurplaats is ook aan een flinke opknappbeurt toe. 'Maar éerst maar eens het pachtcontract verlengen.' Bas laat de planken zien van twee bankjes, vers in de lak. 'Die staan hier in het seizoen, met uitzicht op de weide van buurman Bertus. Een heel fijne plek om van de zonsondergang te genieten, al dan niet met een drankje. Regelmatig zie je hier reeën passeren.'

Aanslagen

Al wandelend zijn we inmiddels helemaal achter op het terrein aangekomen waar vrij recent wat nieuwe kampeerplekken zijn gemaakt. 'Den Treek is een populair terrein, het aantal overnachtingen

Natuur beleven? Rond Den Treek kan vrijwel alles! Door bos, hei, agrarisch gebied: **paardrijden, mountainbiken, fietsen of wandelen** (5 klompenpaden vanuit Leusden!). Op het landgoed vindt de liefhebber onder meer sterrenkroos, Gelderse roos en gevlekte orchis. Ook de ringslang is er te vinden. Houtsnip, pestvogel en zwarte en groene specht hebben er een goed thuis.

Vlakbij kun je de historische **Grebbeinie** volgen. Over recentere geschiedenis vertelt een gids tijdens een wandeling door **Kamp Amersfoort**.

Ook veel cultuur in het nabijgelegen **Amersfoort** met zijn fraaie middeleeuwse kern. Liever een biertje? Ga dan naar **Stadsbrouwerij De Drie Ringen** in Amersfoort.

Een vogelspin of kakkerlak over je hand laten lopen? In **Dierenpark Amersfoort** kan dat op woensdag en in het weekend. Of ga naar de **Kaapse Bossen**, bij Doorn. De **uitkijktoren De Kaap** is 25 meter hoog, daar zie je als je boft de Domtoren van Utrecht. En daarna lekker afkoelen in het **Henschotermeer**, zo'n 20 minuten fietsen vanaf ons terrein.

gen zit in de lift en hier konden we makkelijk nog een paar plekken maken zonder dat het ten koste ging van de diversiteit.' Hier is ook de derde ingang van het terrein, een deurtje waardoor je zó het enorme wandelgebied instapt. Heerlijk om 's morgens vroeg een stuk te gaan hardlopen, of om met de hond te gaan wandelen. Een bijzonder deurtje trouwens: 'De bovenkant hebben we dicht moeten timmeren want het werd ook gebruikt door mountainbikers en ruiters die over ons terrein reden ...' Iets verderop zien we nóg iets dat treurig stemt: een lelijke kale brandplek in het gras. Bas: 'Het grootste deel van ons terrein bestaat uit arme zandgrond. Daarom doen bijvoorbeeld de grove dennen het zo goed. Maar de keerzijde is dat gras het hier moeilijk heeft en erg slecht herstelt van 'aanslagen' zoals hete pannen, barbecues en tenten die te lang op één plek staan. Dat is zeker voor dit kampeerterrein een permanente zorg. We hebben nu een proef met twee vuurschalen voor de winterperiode, maar we zijn er nog niet uit of we daar na de proef mee door willen gaan. We zien toch te vaak schade. De kampeerplekken zijn erg kwetsbaar, laat iedereen er dus alsjeblieft voorzichtig mee zijn!' De terreincommissarissen doen het hunne: 'Vorig jaar hebben we de bladblazer van Huizen geleend. Daardoor waren in elk geval de kampeerplaatsen vrij van verstikkend blad en dennennaalden. Dat scheelde wel, maar het blijft ontzettend belangrijk dat mensen voorzichtig blijven en het gras zo veel mogelijk ontzien.'

Houtvuur en sterrenlicht

Met die boodschap voor alle leden besluiten we onze rondgang en dit 'officiële deel' van mijn bezoek. Want een uurtje later treffen we elkaar weer bij het kampvuur voor een prima avondmaaltijd in goed gezelschap. Ook medelid Valentijn van 10 jaar en zijn vader, die morgen van Den Treek naar Austerlitz gaan wandelen, komen zich warmen aan het vuur, net als mijn geliefde.

Weer een paar uur later loop ik bij het licht van de sterren nog even over het heideveld waar een feeëriek mistlaag is ontstaan. Het is prachtig helder weer geworden en ik zie de Melkweg; de jeneverbessen wijzen naar de Poolster. Wat is het hier mooi.

Langs het pad door het heideveld bloeien 's zomers klokjesgentianen

